

Vilmosnak, a Szent Teodorik monostor apátjának „Az Isten szemléléséről” szóló értekezéséből

Isten előbb szeretett minket

Egyedül te vagy az Úr, a tied vagyunk, azaz te üdvözítesz minket; de a mi szolgálatunk se jelent mást, mint hogy benne üdvözlünk.

Mit jelent a tőled jövő üdvösség, Urunk, és kié az üdvösség? És mi a te áldásod a népeden? Nyilvánvalóan az, hogy tőled kapjuk azt is, ha szerethetünk téged, vagy ha te szeretsz minket.

Urunk, ezért akartad, hogy Fiadat, aki jobbod felől foglal helyet, és akit mint embert megerősítettél, Jézusnak, vagyis Üdvözítőnek nevezzük, mert ő szabadítja meg népét bűneitől (Mt 1, 21), és mert nincs is másban üdvösségünk (ApCsel 4, 12), hiszen ő tanított minket arra, hogy szeressük őt, mivel minket megelőzve egészen a kereszthalálig szeretett bennünket. Szeretetével arra ösztönöz, hogy viszontszeressük őt, aki előbb és mindvégig szeretett bennünket.

Valóban így van: Te előbb szerettél minket, hogy viszontszeressünk téged. Nem mintha rászorulnál a mi szeretetünkre, hanem mert úgy alkottál meg bennünket, hogy nem is tudnánk megenni, ha nem szeretnénk téged.

Ezért több alkalommal és többféle módon szóltál azelőtt a próféták útján őseinkhez; ebben a végső korszakban Fiad, az Ige által beszélsz hozzánk (vö. Zsid 1, 1): aki által lettek az egek, és ajka leheletére a csillagseregek (Zsolt 32, 6).

Fiad által beszélned nem más, mint napnál világosabbá tenned, hogy milyen nagyon és mennyire szeretsz minket, te, aki saját Fiadat sem kímélted, hanem áldozatul adtad mindnyájunkért, és ő is úgy szeretett bennünket, hogy feláldozta önmagát értünk.

Ő a te hozzánk jött Igéd, Urunk, a te mindenható Szavad: aki — míg mély csend borult mindenre (Bölcs 18, 15), tudniillik a tévedések mélységes csendje — eljött az égből, királyi trónodról, mint a tévedések hajlíthatatlan megdöntője és a szeretet szelíd hirdetője.

Amit csak tett és mondott itt a földön, elviselve gyalázatot leköpködést és arculverést egészen a kereszthalálig és sírba tételig, mindaz nem volt más, mint Fiad által a te hozzánk szóló beszéded: ezzel a szeretetteddel hívtad és élesztgetted irántad való szeretetünket.

Tudtad ugyanis, Istenünk, minden lélek Teremtője, hogy az ember lelkét nem lehet kényszeríteni, hanem szeretetre kell indítani. Hiszen ahol kényszer van, ott nincs szabadság; ahol pedig nincs szabadság, ott igazságosság sincs.

Azt akartad tehát, hogy szeressünk téged, mert nem is üdvözülhetünk, ha nem szeretünk téged; de nem is tudnánk szeretni téged, ha te előbb nem szerettél volna minket. Úgy van tehát, Urunk, ahogy a szeretett Apostol mondta, és már mi is mondogatjuk: Előbb te szerettél, és mindenkit előbb szeretsz, aki egyáltalán szeret téged.

Csakhogyan mi a szeretetnek azzal az érzésével szeretünk téged, amelyet te oltottál belénk. A te szereteted, a te jóságod, a leginkább jó, a legfőbb jó, maga a Szentlélek, aki az Atyától és a Fiútól származik: ő lebegett a teremtés kezdetén a vizek felett, vagyis az emberfiak zűrzavaros gondolatai felett. Ő mindenkinek felajánlja önmagát, mindenkit önmagához vonz azzal, hogy sugallatával és lelkesítésével vezeti, elhárítja azt, ami ártalmas, és gondoskodik arról, ami hasznára van, így egyesíti velünk az Istent és minket Istennel.

(Nn. 9-11: Sources chrétiennes 61, 90-96)
Az imaórák liturgiája I., 226-228. o.